BAM Bozma Kararı Temyiz Edilemez

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	03.06.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/330	2026/338	CMK 280, CMK 284, CMK 286, CMK 298, Avukatlık K. 56, Avukatlık K. 59

ÖZET

Avukatın aslı olmayan belgeyi onaylaması davasında istinaf dairesi kanunda sayılmayan nedenlerle hükmü bozmuş, Özel Daire bu bozmayı temyizen incelemiştir. CGK, BAM bozma kararlarının CMK 286/1 gereği temyiz edilemeyeceğine hükmetmiştir.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/bam-ceza-bozma-karari-temyiz-edilemez-cgk-2026-338/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2024/330 E. , 2026/338 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 7. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 905-3671

I. HUKUKİ SÜREÇ

Sanığın 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 56/3. maddesine muhalefet suçundan aynı Kanun'un 56/3 ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 62... /1-5 maddeleri uyarınca 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hak yoksunluğuna ilişkin Çorlu 1. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 20.02.2019 tarihli ve 141-93 sayılı hükmün, katılan vekili ve sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine dosyayı inceleyen İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesince 16.02.2021 tarih ve 2207-652 sayı ile;

"1-5271 s. CMK'nın 'Tanık ve bilirkişinin naiple veya istinabe yoluyla dinlenmeleri' başlıklı 180. maddesinin 'Davayı görmekte olan mahkeme, zorunluluk olmadıkça, büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan şikâyetçi, katılan, sanık, müdafi veya vekil, tanık ve bilirkişilerin istinabe yoluyla dinlenmesine karar veremez.' şeklindeki emredici hükmüne muhalefet ile tanık ...'in beyanlarının alınması için aynı zamanda mülhakat olan Çerkezköy Asliye Ceza mahkemesine talimat yazılarak tanığın beyanlarının hukuka aykırı olarak tespit edilmesi, adı geçen tanığın huzurda yeniden usule ve hukuka uygun olarak alınan beyanlarında talimat mahkemesinde hukuka aykırı olarak alınan beyanlarını kabul etmemesine ve farklı beyanda bulunmasına rağmen tanığın Çerkezköy Asliye Ceza Mahkemesinde alınan beyanları esas alınarak mahkumiyet hükmü kurulması,

2- Saray Asliye Hukuk Mahkemesinin 2013/267 esas sayılı dosyasında bulunan, sanık tarafından aslı bulunmadığı halde 1136 s. Kanun'a muhalefet ile 'aslı gibidir' şerhi ile onaylandığı iddia edilen suça konu belgenin 'aslı gibidir' şerhinde ıslak imza bulunan aslının, dosya arasına alınıp, duruşmada incelenerek özelliklerinin ve yapılan gözlemin denetime olanak verecek şekilde duruşma zaptına geçirilerek karar yerinde belgenin iğfal kabiliyetini haiz olup olmadığının tartışılması gerektiği, suçun delili ve unsuru olan belgenin kanun yolu mercilerince istenildiğinde dosyaya gönderilemek Adli Emanete alınıp, emanet makbuzunun dosyasına eklenmesi gerektiği gözetilmeksizin eksik inceleme ile belgenin mahkemece incelenerek ve bu husus denetime elverişli olacak şekilde tutanağa geçirilmek suretiyle iğfal kabiliyeti bulunup bulunmadığı değerlendirilmeksizin yazılı şekilde karar verilmesi,

3- Sanığın savunmasında bahsettiği ve tanık ...'in de varlığını doğruladığı dosya evrakının ...'e teslim edildiğine dair belge başta olmak üzere atılı suç yönünden delil olabilecek başka belgelerin mevcut olması muhtemel olan Saray Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/591 soruşturma numaralı dosyasının onaylı bir suretinin dosya arasına alınması, varsa bu dosyaya ilişkin karar suretlerinin dosya arasına alınması gerektiği gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi,

4-Saray Asliye Hukuk Mahkemesinin 2013/267 esas sayılı dosyasının aslının celbi ile incelenmesi ve tüm dosya evrakının onaylı suretinin dosya arasına alınması gerektiği gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi,
5-Sanığın bir suçtan cezalandırılmasının temel şartının, suçun şüpheye yer vermeyen bir kesinlikle ispat edilmesi olduğu, gerçekleşme şekli şüpheli ve tam olarak aydınlatılamamış olaylar ve iddialar sanığın aleyhine yorumlanarak mahkûmiyet hükmü tesis edilmeyeceği, oldukça geniş bir uygulama alanı bulunan bu kuralın, bir suçun gerçekten işlenip işlenmediği veya işlenmiş ise gerçekleştirilme biçimi konusunda şüphe belirmesi hâlinde uygulanacağı gibi, suç niteliğinin belirlenmesi bakımından da geçerli olduğu, Ceza mahkûmiyetinin, yargılama sürecinde toplanan delillerin bir kısmına dayanılarak ve diğer bir kısmı göz ardı edilerek ulaşılan ihtimali kanaate değil, kesin ve açık bir ispata dayanması, bu ispatın, hiçbir şüphe ve başka türlü bir oluşa imkân vermeyecek açıklıkta olması gerektiği; atılı suçun kasten işlenebilen bir suç olduğu, ihmali davranış, özen yükümlülüğünün ihlali ya da taksirle işlenemeyeceği gözetilmeksizin,

a)Mahkûmiyet hükmünün gerekçesinde '...belirtilen sözleşme aslı mahkemeye hiç ibraz edilemediği gibi kimde olduğunun da belli olmadığı...' şeklinde belge aslının sanıkta ya da asilde bulunma ihtimalini de içeren bir kabulün belirtilmesi,

b)Kasıtlı suçtan mahkûmiyete ilişkin gerekçede '..somut olayda incelediğini beyan ettiği ancak aslını ibraz edemediği belgeyi 'aslı gibidir' şeklinde yazıp imzalamak suretiyle onaylayan sanık avukatın kanunun kendisine yüklediği özen yükümlülüğünü ihlâl ettiği, anılan belgenin renkli fotokopi olarak kendisine verildiği yönündeki ispat edilemeyen savunmasının doğru olmasının dahi anılan ihlâl eyleminin özünü değiştirmeyeceği...' şeklinde sanığın kasıtlı olarak hareket etmediği anlamına gelecek ifadeler kullanılması suretiyle hüküm ile gerekçe arasında çelişkiye sebebiyet verilmesi," isabetsizliklerinden bozulmasına karar verilmiştir.

Dosyanın gönderildiği Çorlu 1. Ağır Ceza Mahkemesince 18.10.2021 tarih ve 136-456 sayı ile; sanığın 1136 sayılı Kanun'un 56/3. maddesi ile TCK'nın 62... . maddeleri uyarınca 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hak yoksunluğuna ilişkin verilen hükmün sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine dosyanın gönderildiği İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesince 08.06.2022 tarih ve 905-3671 sayı ile istinaf başvurusunun esastan reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Bu kararın da, Cumhuriyet savcısı tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyanın gönderildiği Yargıtay 7. Ceza Dairesince 13.06.2023 tarih ve 5995-5973 sayı ile; "15.07.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı gün yürürlüğe giren 7249 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi ile 1136 sayılı Kanun'un 59 uncu maddesine eklenen beşinci fıkrada yer alan 'Avukatların, avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlar nedeniyle verilen bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları hakkında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 286 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanmaz.' şeklindeki düzenleme uyarınca, sanığın avukatlık görevi ile ilgili suç ile ilgili İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesince istinaf incelemesi neticesinde verilen kararın temyizi kabil olduğu cihetle, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesince, dosya üzerinden yapılan inceleme üzerine verilen ve taraflara tebliğ edilen istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararın kesin olduğu bildirilerek tarafların yasa yolu konusunda yanıltıldığı anlaşılmakla, öncelikle kararın temyizi kabil olduğunun taraflara bildirilmesi, hükmü temyiz etmeleri durumunda temyiz dilekçelerinin dava dosyasına eklenmesi ve bu durumda ileri sürülen yeni temyiz istemleri hakkında ek tebliğname düzenlenmesinden sonra dava dosyasının, geri gönderilmek kaydıyla, Mahkemesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına tevdiine, " karar verilmiş, tevdii kararı sonrasında sanık müdafii de kararı temyiz etmiştir.

Dosyayı inceleyen Yargıtay 7. Ceza Dairesince 05.12.2023 tarih, 17464-10668 sayı ve oy çokluğu ile; "5271 sayılı Kanun'un 280/1-e maddesinde Bölge Adliye Mahkemelerinin duruşma açmaksızın hükmün bozulmasına karar verebileceği hâllerin sınırlı olarak sayıldığı, dosya kapsamına göre, Çorlu 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 20.02.2019 tarihli ve 2017/141 Esas, 2019/93 Karar sayılı kararı ile kurulan hükme yönelik yapılan istinaf incelemesi neticesinde, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 16.02.2021 tarihli ve 2020/2207 Esas, 2021/652 Karar sayılı kararı ile 5271 sayılı Kanun'un 280 inci maddesinin birinci fıkrasına göre kanunen bozma yetkisi bulunmadığı halde bozma kararı verilerek dosya ilk derece mahkemesine gönderilmesine yasal olanak bulunmamaktadır.

Bu sebeple, Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesince verilmesi gereken kararın İlk Derece Mahkemesince verilmesi sonucunu doğuran, kanuna aykırı olarak verilen bozma kararı ve bu karara bağlı olarak ilk derece mahkemesince yeniden verilen mahkûmiyet kararına hukuken geçerlilik tanınması mümkün görülmediğinden, temyizen incelenmesi gereken kararın İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 16.02.2021 tarihli 2020/2207 Esas ve 2021/652 Karar sayılı kararı olması gerektiği gözetilerek yapılan incelemede;

İlk derece mahkemesi kararının istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince yeniden hüküm kurulması gerektiği gözetilmeden bozma kararı verilmesi hukuka aykırı bulunmuştur.

Gerekçe bölümünde belirtilen nedenlerle Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet savcısı ve sanık müdafiinin temyiz istemi yerinde görüldüğünden, başkaca yönleri incelenmeyen İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 16.02.2021 tarihli ve 2020/2207 Esas, 2021/652 Karar sayılı kararının, 5271 sayılı Kanun'un 302 nci maddesinin ikinci fıkrası gereği, Tebliğname'ye aykırı olarak, oy çokluğuyla bozulmasına,

Dava dosyasının, 5271 sayılı Kanun'un 304 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi uyarınca takdîren İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına tevdiine..." karar verilmiştir.

Daire Üyeleri ...ve ...; "...İnceleme konusu dosya içeriğinde, ilk derece mahkemesi kararını inceleyen İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 16.02.2021 tarihli ve 2020/2207 Esas, 2021/652 Karar sayılı kararı ile '... 5271 sayılı Kanun'un 180 nci maddesine aykırı olarak alınan beyanları esas alınarak mahkûmiyet hükmü kurulması, suça konu belgenin mahkemece incelenip denetime elverişli olacak şekilde tutanağa geçirilmek suretiyle iğfal kabiliyeti bulunup bulunmadığı değerlendirilmeksizin karar verilmesi, dosya evrakının ...'e teslim edildiğine dair belge başta olmak üzere atılı suç yönünden delil olabilecek başka belgelerin mevcut olması muhtemel olan Saray Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/591 Soruşturma numaralı dosyasının ve Saray Asliye Hukuk Mahkemesinin 2013/267 esas sayılı dosyasının aslının celbi ile incelenmesi ve tüm dosya evrakının onaylı suretinin dosya arasına alınması gerektiği gözetilmeksizin eksik inceleme ile karar verilmesi, suçun subutu ve sanığın suç kastı yönünden hüküm ile gerekçe arasında çelişkiye sebebiyet verilmesi' nedenleriyle bozulmasına karar verildiği, bu hususun yukarıda açıklanan CMK 280/1-e maddesinde sınırlı olarak sayılan bozma nedenleri arasında gösterilmemesi nedeniyle; Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesinin duruşma açarak karar vermek yerine bozma kararı vermesinin ve bu bozmaya dayanarak İlk Derece Mahkemesinin yeniden hüküm kurmasının yasal dayanağı bulunmadığından gerek anılan bozma kararının gerekse İlk Derece Mahkemesince ikinci kez verilen karar ile anılan kararın sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 08.06.2022 tarihli ve 2022/905 Esas, 2022/367 Karar sayılı kararı ile istinaf başvurusunu esastan reddine ilişkin kararlarının hukuki değerden yoksun nitelikte olduğu belirlenerek;

Çorlu 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 20.02.2019 tarihli ve 2017/141 Esas, 2019/93 sayılı kararının istinaf edilmesi üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesi'nin 5271 sayılı Kanun'un 280 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca davanın yeniden görülmesi

kararı verilip yapılacak duruşma sonunda anılan Kanun maddesinin 2. fıkrasına göre yeniden hüküm kurma konusunda görevli ve yetkili olduğundan, bu şekilde yapılacak istinaf incelemesi neticesi verilecek kararın temyiz edilmesi hâlinde Yargıtay'a gönderilmek üzere dava dosyasının yeniden incelenmek ve hüküm verilmek üzere İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesine gönderilmek üzere incelenmeksizin iadesine karar verilmesi gerektiği hâlde işin esası ile ilgili bir hüküm olmayan ve 5271 sayılı Kanun'un 286 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca bozma kararlarına karşı herhangi bir olağan yasa yolu öngörülmemiş olması karşısında temyiz yasa yolu incelemesine konu edilemeyecek İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 16.02.2021 tarihli 2020/2207 Esas ve 2021/652 Karar sayılı bozma kararının incelenmesinin yapılarak bozulmasına dair karara ilişkin sayın çoğunluk görüşüne katılmıyoruz." düşünceleriyle karşı oy kullanmışlardır.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 08.05.2024 tarih ve 103782 sayı ile; "...İnceleme konusu dosya içeriğinde, ilk derece mahkemesi kararını inceleyen İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 16.02.2021 tarihli ve 2020/2207 Esas, 2021/652 Karar sayılı kararı ile '... 5271 sayılı Kanun'un 180 nci maddesine aykırı olarak alınan beyanları esas alınarak mahkûmiyet hükmü kurulması, suça konu belgenin mahkemece incelenip denetime elverişli olacak şekilde tutanağa geçirilmek suretiyle iğfal kabiliyeti bulunup bulunmadığı değerlendirilmeksizin karar verilmesi, dosya evrakının ...'e teslim edildiğine dair belge başta olmak üzere atılı suç yönünden delil olabilecek başka belgelerin mevcut olması muhtemel olan Saray Cumhuriyet Başsavcılığının 2014/591 Soruşturma numaralı dosyasının ve Saray Asliye Hukuk Mahkemesinin 2013/267 esas sayılı dosyasının aslının celbi ile incelenmesi ve tüm dosya evrakının onaylı suretinin dosya arasına alınması gerektiği gözetilmeksizin eksik inceleme ile karar verilmesi, suçun subutu ve sanığın suç kastı yönünden hüküm ile gerekçe arasında çelişkiye sebebiyet verilmesi' nedenleriyle bozulmasına karar verildiği, bu hususun yukarıda açıklanan CMK 280/1-e maddesinde sınırlı olarak sayılan bozma nedenleri arasında gösterilmemesi nedeniyle; Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesinin duruşma açarak karar vermek yerine bozma kararı vermesinin ve bu bozmaya dayanarak İlk Derece Mahkemesinin yeniden hüküm kurmasının yasal dayanağı bulunmadığından gerek anılan bozma kararının gerekse İlk Derece Mahkemesince ikinci kez verilen karar usul ve yasalara aykırıdır..

Devamında süreci oluşturan son kararın bozulması gerekirken aşamalarda yer alan görevli ve yetkili mahkeme tarafından görev ve yetkisi dahilinde ancak usul ve yasalara aykırı şekilde verilen kararların yok hükmünde sayılması suretiyle bozulmalarına karar verilmesi hukuka aykırılık oluşturmaktadır. " düşüncesiyle itiraz yoluna başvurmuştur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 7. Ceza Dairesince 04.06.2024 tarih, 3168-6057 sayı ve oy çokluğu ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire çoğunluğu ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen bozma kararlarına karşı temyiz yoluna başvurulup başvurulamayacağının belirlenmesine ilişkindir.

IV. OLAY VE OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;
Hukukî süreç kısmında anlatılan aşamalardan geçen dosya kapsamında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca; CMK'nın 286. maddesi uyarınca, Bölge Adliye Mahkemelerinin istinaf incelemesi neticesinde vermiş oldukları bozma kararlarının kesin nitelikte olduğu, bu itibarla bozma kararlarına karşı temyiz olanağının bulunmadığı görüşüyle itiraz yoluna başvurulduğu anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat ve Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle birlikte, ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere karşı olağan kanun yolu olarak CMK'nın 272. maddesi uyarınca istinaf yoluna, istinaf üzerine verilen bölge adliyesi mahkemesi hükümlerine karşı olağan kanun yolu olarak da CMK'nın 286. maddesi uyarınca temyiz yoluna başvurulabilecektir. Kural bu olmakla birlikte, ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlerden hangilerine karşı istinaf yoluna başvurulamayacağı CMK'nın 272. maddesinin üçüncü fıkrasında, istinaf üzerine bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen hükümlerden hangilerine karşı temyiz yoluna başvurulamayacağı da CMK'nın 286. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında sayılmak suretiyle kuralın istisnaları gösterilmiştir.

CMK'nın "Temyiz" başlıklı 286. maddesinin birinci fıkrasında; "Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan hükümleri temyiz edilebilir." denilmek suretiyle, Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen kararların kural olarak temyiz edilebileceği kabul edilirken, bu kuralın ilk istisnası da açıkça ifade edilmiş olmaktadır. Kanunun sarih metnine göre, Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma kararları temyiz edilemez.

Anılan normun ikinci fıkrasında temyize tabi olmayan diğer istisnalara yer verilmiş, 17.10.2019 tarihli 7188 sayılı Kanunun 29.maddesi ile eklenen üçüncü fıkrası ile de, iş bu istisnalar kapsamında olsa dahi temyiz yolu açılan suç tiplerine yer verilmiştir.

Keza CMK'nın 284. maddesinde de, itiraza ve temyize ilişkin hükümler saklı olmak üzere, bölge adliye mahkemesi karar ve hükümlerine direnilemeyeceği ve bunlara karşı herhangi bir kanun yoluna gidilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Şu hale göre, İlk Derece Mahkemesince verilen hükmün istinaf incelemesini yapan Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesince verilen usulüne uygun bozma kararına karşı ne temyiz (CMK madde 286/1), ne itiraz ne de sair bir kanun yolu öngörülmüştür. Bu kararlara karşı ilk Derece Mahkemesinin direnme hakkı da yoktur. (CMK madde 284) Kural olarak bir bozma değil ve fakat bir ıslah mahkemesi olan Bölge Adliye Mahkemesine tanınan istisnai ve sınırlı bir bozma yetkisinin, ceza yargılama sisteminin bütünü içinde, istinafın otantik yapısını da tahrif etmeden özenle

kullanılmasının makul sürede yargılanma hakkına matuf bir yetki olduğu açıktır. Bu yetkinin sınırları içinde kullanıldığı hallerde CMK'nın 308/A maddesinde düzenlenen itiraza konu olamayacağında da tereddüt bulunmamaktadır.

Ne var ki uygulamada, bölge adliye mahkemelerinin iş yoğunluğu gibi mülahazalarla kanunun kendisine tanımadığı bir yetkiyi kullanarak esastan bozma kararları verilegeldiği de bilinen bir gerçektir. Böylece Bölge Adliye Mahkemeleri bölgesel Yargıtaylar gibi birer bozma/temyiz mahkemeleri rolü üstlenmişlerdir. İşin esasına ilişkin olarak doğrudan ya da Kanun'un 280. maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde tahdidi olarak sayılmış hallerden addolunup kanun dolanılarak verilen, hukuki akibeti belli olduğu için "makul sürede yargılanma hakkını güçlendirme" amacına da hizmet etmesi mümkün olmayan bu yetki aşımına müstenid bozma kararlarının hukuki statüsüne ilişkin tespit, Yüksek Ceza Genel Kurulunun 28.05.2025 tarihli ve 388-2 38... .09.2025 tarihli ve 242-343 sayılı kararlarında şöyle yapılmıştır:
"Bölge adliye mahkemesi hem ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere karşı bir denetim mercii hem de denetlediği hükmün hukuka aykırı olduğunu değerlendirdiğinde hukuka aykırılığı ortadan kaldıracak ölçüde yeniden yargılama yapacak bir ikinci/üst derece mahkemesidir. Her iki hâlde de ilk derece mahkemelerine göre bir üst mahkeme olduğunda kuşku yoktur. Bu tespitlerden çıkan sonuç şudur:

a. Bölge adliye mahkemesi kural olarak bir ıslah mahkemesidir. Yani varsa ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlerdeki tüm hukuka aykırılıkları resen belirleyerek, yeniden yapacağı yargılama ile hükmü ıslah eder. Yoksa kural olarak bir bozma mahkemesi olan Yargıtay gibi davranamaz.

b. İlk derece mahkemelerine göre bir üst mahkeme olması itibarıyla gerek denetim gerekse yeniden yargılama fonksiyonunu icra etsin, her halükârda taraflar açısından başlı başına bir teminat oluşturur.

c. Bölge adliye mahkemesi, aleyhine kural olarak bir kanun yolu öngörülmeyen ve direnilemeyen (duruşmasız/evrak üzerinden verdiği) bozma kararı ile ne tarafları bir üst mahkemede yargılanma teminatından yoksun bırakabilir ne de olay mahkemesine vicdani kanaati rağmına bir sonuca ulaşmasını amir bir müdahalede bulunabilir.

Bölge adliye mahkemelerinin hükmün bozulmasına karar verebileceği hâller, 5271 sayılı Kanun'un 280. maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde tahdidi olarak sayılmıştır. Bu düzenlemelere göre istinaf mahkemeleri şu hâllerde hükmün bozulması kararı verebilecektir:

1. İlk derece mahkemesinin kararında 5271 sayılı Kanun'un 289. maddesinde belirtilen bir mutlak hukuka aykırılık nedeninin bulunması,

2. Soruşturma veya kovuşturma şartının gerçekleşmediğinin veya ön ödeme ve uzlaştırma usulünün uygulanmadığının anlaşılması ya da davanın ilk derece mahkemesinde görülmekte olan bir dava ile birlikte yürütülmesinin zorunlu olması.

Hükmün bozulmasına karar verilen bu hâllerde bölge adliye mahkemesi ceza dairesi, dosyanın yeniden incelenmek ve hükmolunmak üzere hükmü bozulan ilk derece mahkemesine veya kendi

yargı çevresinde uygun göreceği diğer bir ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar verecektir. Bu karara karşı ilk derece mahkemesinin direnme kararı verme yetkisi bulunmadığı gibi tarafların da kanun yoluna başvurması mümkün değildir.

Açıkça görüldüğü gibi bölge adliye mahkemesinin bozma kararı verebileceği hâller, kati surette davanın esasına ilişkin değil ve fakat yargılamaya dair usul kurallarının ağır ve açık ihlalleri ile hükme müteessir usul kurumlarının ihmali suretiyle hüküm kurulması durumlarına münhasırdır. Nitekim Yargıtay kararlarına karşı direnme yetkisi bulunan ilk derece mahkemesinin, bölge adliye mahkemelerinin bozma kararlarına direnememesinin temelinde yatan düşünce de buna dayanmaktadır. Direnme yasağına ilişkin normun, maddi ceza adaletiyle doğrudan bir ilgisinin bulunmadığı, esas itibarıyla makul sürede yargılanma hakkı bakımından bir teminat alanı oluşturduğu söylenmelidir.

Hukuki düzenlemeler ve yapılan açıklamalar karşısında, mesele tartışmaya ihtiyaç bırakmayacak açıklıkta olmasına karşın uygulamada, bölge adliye mahkemelerinin iş yoğunluğu gibi mülahazalarla kanunun kendisine tanımadığı bir yetkiyi kullanarak bozma kararları verilegeldiği bilinen bir gerçektir. Ancak bölge adliye mahkemelerinin kanuni dayanağı bulunmayan bozma kararları ile işbu bozma kararına istinaden ilk derece mahkemesince tesis edilen kararların, görevsiz mahkeme tarafından verilmiş olmaları nedeniyle 'hukuka açık ve ağır aykırılıkla malul olduklarından hükümsüz sayılmaları' gerekmektedir.
Yüksek Mahkemenin bu görüşü Genel Kurul ve Daireler nezdinde istikrar kazanmıştır.

Oysa Bölge adliye mahkemesi ceza dairesinin bozma verebileceği durumlar ancak yukarıda belirtilen ve davanın esasını çözmeyip temyiz edilmesi ve ilk derece mahkemesince direnilmesi imkânı dahi bulunmayan kararlardır. Kanunun vermediği bir yetkiye dayanarak verilen bozma kararlarının ise kesin nitelikte sayılmasından ve bu sebeple CMK'nın 308/A maddesinde belirtilen kararlar kapsamında farz edilerek bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığının itirazına konu olmasından söz etmek mümkün değildir. Bölge adliye mahkemesinin bozma kararı verebileceği sınırlı hukuka aykırılıklarda kanun koyucu hukuka aykırılığın bir an önce çözüme kavuşturulması ile yargılamanın uzamasının önüne geçip makul sürede kesinleşmenin sağlanmasını amaçladığından olağan kanun yoluna başvurulmasını dahi öngörmemiştir."

Yüksek Ceza Genel Kurulu'nun 07.01.2026 tarihli ve 319-16 sayılı kararı ile de; Bölge adliye mahkemesinin usulüne uygun bozma kararlarının, CMK'nın 308/A maddesinde düzenlenen itiraza da konu olamayacağı benimsenmiştir.

Bölge adliye mahkemesince verilen bozma kararlarının; yukarıda bahsedilen hukuka açık aykırılıkla malül olduğu hâllerde, hukuki statüsünün Yüksek Ceza Genel Kurulunun 28.05.2025 tarihli ve 388-2 38... .09.2025 tarihli ve 242-343 sayılı kararlarında saptanmış olması da gözetildiğinde, CMK'nın 286/1.maddesinin sarahati gereğince hukuka uygunluğunun temyiz yoluyla denetlenmesinin mümkün olmayacağı sonucuna ulaşılmalıdır.

Açıklanan nedenlerle bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen bozma kararlarına karşı temyiz yoluna başvurulamayacağının kabulü gerekir.

B. Hukuki Nitelendirme

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 56/3. maddesine muhalefet suçundan sanık hakkında Çorlu 1. Ağır Ceza Mahkemesince 20.02.2019 tarih ve 141-93 sayı ile kurulan mahkûmiyet hükmünün, sanık müdafii ve katılan vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesince 16.02.2021 tarih ve 2207-652 sayı ile bozulmasına karar verildiği, Çorlu 1. Ağır Ceza Mahkemesince eksiklikler giderildikten sonra kurulan 18.10.2021 tarihli ve 136-456 sayılı mahkûmiyet hükmünün sanık müdafiince istinaf edilmesi üzerine dosyayı inceleyen İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesi 08.06.2022 tarih ve 905-3671 sayı ile; istinaf başvurusunun esastan reddine dair verilen kararın da Cumhuriyet savcısı ve sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 7. Ceza Dairesince 05.12.2023 tarih ve 17464-10668 sayı ile; "Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesince verilmesi gereken kararın İlk Derece Mahkemesince verilmesi sonucunu doğuran, kanuna aykırı olarak verilen bozma kararı ve bu karara bağlı olarak ilk derece mahkemesince yeniden verilen mahkûmiyet kararına hukuken geçerlilik tanınması mümkün görülmediğinden, temyizen incelenmesi gereken kararın İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 16.02.2021 tarihli 2020/2207 Esas ve 2021/652 Karar sayılı kararı olması gerektiği, ilk derece mahkemesi kararının istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince yeniden hüküm kurulması gerektiği gözetilmeden bozma kararı verilmesi..." isabetsizliğinden bozulmasına karar verildiği anlaşılan dosya kapsamında;

1136 sayılı Kanun'un 56/3. maddesine muhalefet suçundan sanık hakkında İlk Derece Mahkemesince kurulan mahkûmiyet hükmünün, istinaf başvurusu üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesi tarafından 16.02.2021 tarih ve 2207-652 sayı ile bozulmasına ilişkin kararın, temyizi kabil bir karar olmadığı kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının değişik gerekçeyle kabulüne karar verilmelidir.

VI. KARAR
Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının DEĞİŞİK GEREKÇEYLE KABULÜNE,

2- Yargıtay 7. Ceza Dairesinin 05.12.2023 tarihli ve 17464-10668 sayılı bozma kararının KALDIRILMASINA,

3- Sanık müdafii ve Cumhuriyet savcısının İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesinin 16.02.2021 tarihli ve 2207-652 sayılı bozma kararına yönelik temyiz isteminin, CMK'nın 286. maddesinin 1. fıkrası gereği bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma kararlarının temyizi kabil olmadığından aynı Kanun'un 298/1. maddesi uyarınca REDDİNE,

4- Dosyanın, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 31. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 03.06.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.